

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Synodus Nicæna II. Generalis. Sub Hadriano papa I. anno DCCLXXXVII.

Parisiis, 1644

Tomus Primus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15473

* al. diver-
serimus

* Gr. ob e-
rectionem
sacrarum
imaginum

* Gr. con-
tradictioni-
bus

conuentu diuersa dicta * legeri-
mus diuinitus insequendorum
hæreticorum, qui accusauerunt
sanctam & immaculatam Chri-
stianorum ecclesiam ad * eri-
gendas sacras imagines. Hodie
autem præ manibus habemus
eorumdem Christianos accu-
santium blasphemiam in scri-
ptis, id est, absurdam & cuer-
tendam atque per se redarguen-
dam definitionem pseudofyllo-
gi, in omnibus consonantem
impia opinionum Deo odibilium
hæreticorum : sed & artificio-
sam & efficacissimam eius refu-
tationem, quam Spiritus sanctus
liquido præbuit : (oportebat e-
nim eam diuulgari sapientibus
* affatibus, & discerpi fortibus
refutationibus) quam & subii-
cimus ad quod placuerit.

Sancta Synodus dixit : Le-
gatur.

Ioannes Deo amabilis diaco-
nus sanctissimæ magnæ ecclesiæ
Constantinopoleos, & cancel-
larius, legit.

REFVTATIO EIVS
quæ resarcinata & falla-
citer nominata est definitio
a congregata turba eorum
qui Christianos accusant.

TOMVS PRIMVS.

GRATVM est semper odien-
ti homines dæmoni tam a
Deo separare, quam multiplici-
bus fallere seductionibus homi-
nem qui ad imaginem Dei fa-
ctus est : & nil ei magis sollicitu-
dini & studio est, quam pietati
resistere, & ecclesiasticæ pacis
concutere ordinem. Quod et-
iam & in temporibus nostris o-
stendit per conciliabulum quod-

σὴ διαφοροῦς ῥήσας διεξήλωμεν τῆς
σηλάτων αἰρετικῶν, τῆς αἰπασυμέ-
νων πλὴν ἁγίας καὶ ἀμώμητον τῆς Χρι-
στιανῶν ἐκκλησίας ἵπτι τῆς ἀσσηλώ-
σας τῆς ἱερῶν εἰκόνων. τῆμερον δὲ μετὰ
χεῖρας ἔχομεν αὐτῶν τῆς χριστιανοκα-
τήροσιν πλὴν ἔγραφον βλασφημίδων,
ἠῆσων ὅτι ἀλλόκοτον καὶ διανάρτητον
& ἀπέλεγκτον ὄρον τῶ ψευδοσυλλό-
γου, ἐν πᾶσι συνάδουσαν τῆ δυσφη-
μία τῆς θεοσυγῶν αἰρετικῶν. οὐ μόνον
δὲ, ἀλλὰ καὶ πλὴν ἐντεχον ἔδρασεκα-
πάτω αὐτῶ ἀνάσσην, ἡ τὸ πνῦμα
τὸ ἅγιον ἀφῆραπο ἔδιδε αὐτῶν δραμα-
βουθῶμα σφαις ἀνπρήσσει, ἔσπα-
ραχθῶμα ἰχυραῖς ἀναλύσειν ἡ καὶ
ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ περισταμέ-
νῳ.

ANNO
CHRISTI
781.

Ἡ ἁγία συνόδος εἶπεν ἀναγνω-
δῆτω.

Ἰωάννης διάκων καὶ * σακελ-
λάει ἀνέγνω.

* L. 177
max

ANASKEΥΗ ΤΟΥ ΚΑΤ-
ΠΩΔΕΝΤῳ ἔ ψευδῶς ὀνομαδέν-
τῳ ὄρου παρὰ τῆς ὀχλαγωγῆ-
θείσης πληθύῳ τῆς χριστιανοκα-
τηρόσιν.

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΦΙΛΟΝ ἀεὶ πως τῶ μισανθε-
πῶ δαίμονι χωρίζειν ἀπὸ θεοῦ
καὶ εἰκόνα θεῶ ἀνθεσπον, ἔ πολυ-
χιδέσιν ἀπάτης διασφάλλειν ἔ οὐ-
δὲν αὐτῶ πεισσουδασύτηρον, ἢ τῆς δι-
σελείας καταγωνίσασαται, ἔ τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς εἰρήνης ἀνίστασθῆν πλὴν καπά-
σαισιν. ὁ δὲ καὶ ἵπτι τῆς καθ ἡμᾶς
χρόνων ἐπεδείξατο διὰ συμμοείας

ANNO CHRISTI 787.

Ἰνός, ἐν ἧ' ἀθεομάτους τῆς ὑπο-
κειμένης ἐκείσεως εἰσηγητῆ γερνασι,
καὶ ἐβδιδμεν σωδοδον Ἰουδῶς ἑαυτοῖς
ἐπεφύμισαν, τὸ ἀπλοῦν ἔγνωσμένον
πᾶσι τὸ κ' τῆς εἰδῶλων μῦθος οἷον Ἰ
ὡς ἐν ἀγκίστρῳ δέλεαρ πρεβαλλό-
μηροι, καὶ τὸ αὐτῶν μῦθος ἀντιπαρ-
δίντες πρὸς τὰς εἰκονικὰς ἀνατυπώσε,
ἑὸν ἀπλοῦς τοῖς σωήρασαν. ἔπειτα
παλαμπάτω καὶ διεφθαρμένῳ Φω-
νῶ, πῶ εἰδῶλο λατρεῖαν λέγω, ἀνα-
χαλιεύσαντες, δι' ἧς οἱ πῶ διαβόλω ἔ-
ταῖς πονηραῖς ἀντ' ἑωάμεσι διὰ δαι-
μονικῶν ἀγαλμάτων, καὶ τῆ κτίσι πρὸς
ἑὸν κτίσαντα λατρεύσαντες, δικαίως εἰ-
δωλολάτραι ὀνομάζονται κατεδικά-
σθησαν. τὸ βασιλεῖον ἱερέτευμα καὶ
ἔθνος ἅγιον, τοῖς ἐν δευτέρῳ Χριστῶν,
καὶ τῆ χάριτι αὐτῶ ἀπαλλαγῆσι τῆς
εἰδῶλων, καὶ τῆς πλάνης αὐτῶν ἀνα-
σωθῆσι πρὸς ἑστίαν ἐπιερέθησαν. εἶδε
δικλῶ ἀμβλωθριδίων ἄλλως περὶ τὰ
τὰ ρήματα αὐτῶν διεφθάρησαν, ὡς
ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ γυμνάσμα μείσματα.
ἀλλ' ἐπειδὴ ληροθῆθεντα ὑπο Ἰνῶν
ἐγαλακτοδρφήθησαν, οὐ μὲν δὲ εἰς
τελείῃ ἡλικίᾳ κατέωπασαν, ταῦτα
ἀνελείν τῆ μαχάρα τῆ πώματ
ἀναγκαῖον ἔστιν. ἀλλ' ἡγαίω Χρι-
στὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὁ φωτίζων
πάντα ἀνθρώπων ἐργαζόμενος εἰς τὸ κό-
σμον, ὁ μόνος νοῦς τῆς βίσεως νοουώ-
των καὶ νοουμένων, καὶ λόγος τῆς
λεγοντων καὶ λεγομένων, καὶ πᾶσι
πάντα καὶ ὦν καὶ γινόμενος. ὁ δίδως
γλασταν παιδείας τῆ γνώσει, ἡμῶν
θεὸς εἰπεῖν λόγον. ἡ δὴ λωσις τῆς λό-
γον αὐτῶ φωτῆ καὶ σωεπέη νηπίου
linguam disciplinæ cognoscendi, cum oportet dicere verbum. De-
claratio enim sermonum eius illuminat, & intellectum dat paruulis: Psalm. 118.

dam, in quo qui congregati sunt
subiectæ * materiae suaefores sunt
effecti, & septimum semet dif-
famauerunt esse Concilium,
simplex & cunctis agnatum
quod est aduersus idola odium,
veluti quamdam in hamo se-
ductoriam escam obiiicientes,
* execrumentum suum e con-
trario proponentes contra ima-
ginales figuras, subripuere sim-
pliciores: & antiquissimam il-
lam & corruptam vocem, ido-
lorum videlicet culturam, ido-
rum fabricantibus, per quam ii qui
diabolo & malignis eius virtu-
tibus per dæmonica simulacra,
& creaturæ potius quam crea-
tori seruiuerunt, iuste idolola-
træ decreti sunt nominari: (quos
&) iis qui Christum induerunt,
& gratia eius ab idolis libera-
ti, atque ab eorum errore sal-
uati, regale sacerdotium & gens
sancta * effecti, comparare at-
que conferre conati sunt. sed
utinam more imperfectorum
abortiuorum mox nata verba
corum * corrumperentur, prius
quam in ecclesia talia essent
effecta contagia. Verum quia
cum inepta essent, a quibus-
dam lacte nutrita sunt: licet
ad perfectam nondum perue-
nissent aetatem, hæc perimere
gladio Spiritus necessarium du-
cimur. Sed in his omnibus dux
nobis sit Christus verus Deus
noster, qui illuminat omnem
hominem venientem in hunc
mundum, qui solus intellectus
est pie intelligentium & intel-
lectorum, & sermo dicentium
& dictorum, qui omnia omni-
bus & est & efficitur; qui dat

* Gr. expo-
sitionis au-
ctores ef.

* Gr. & ex-
corum rei-
cipientes in
imaginales
fig.

* Gr. sunt
effecti, inu-
rere conati
sunt.

* Gr. corru-
pta essent.

Ioan. 1.

Psalm. 118.

* ἡ πῶς γὰρ
ταῖς ἑστίαις βα-
σιλεῖος,
&c.

quatenus mendacium pellatur, & veritas introcat omnibus lucide ac splendide fulgens:quam pietatis zelatores amplexati, diuini Apostoli memores inquitentis, *Va mihi est, si non euangelizauero*; debent eius & aduocati & protectores esse, mendacium redarguentes, & fundam spiritus lapidantes. Vnde tam secundum scripturas, quam mores patrum, scrutabiliter ac syllogistice contra stultiloquia venientes, secundum Phinees mucrone spiritus, vna redargutionis plaga facile hos qui sibi in hac impietate conglobati sunt, simul pungere studeant, & mendaces per euidentem exhibitionem linguas eorum cunctis ostendant: quippe quæ & contra notitiam vnici Filii Dei, & contra ecclesiam eius elata, & iniquitatem in excelsum incarnationis ipsius locuta sunt: & ita demum disrumpis vinculis eorum gladio spiritus, qui est Verbum Dei, & deposito iugo indisciplinationis eorum, tegmina versutiarum ipforum omnibus manifesta constituent: quia Dominus derisit eos, & subsannauit eos, & loquetur ad eos in ira sua, dicens: *Discedite a me, non noui vos.* De quibus etiam per prophetam Ieremiam prædixit: *Falso propheta vaticinantur in nomine meo: non misi eos, & non præcepi eis, neque locutus sum ad eos: visionem mendacem & diuinationem fraudulentam & seductionem cordis sui prophetizant vobis.* Idcirco erunt proiecti in viis Ierusalem, id est, ecclesiæ catholicæ;

1. Cor. 9.

Ephes. 6.

Math. 7.

Ierem. 14. & 23.

ὅπως τὸ ψεῦδος ἐξελασθή, & ἡ ἀληθία ἐπεισέλθῃ πᾶσι πηλαυγῶς & φαρμακῶς διαλαμπουσα· ἡ δὲ ὀυσεβείας (ἡλωτῶν) ἑπισσασμένοι, μεινήμενοι τῆς θεοῦ δόξης ὁλοῦ εἰπόντος· οὐαὶ μοὶ ὅστιν, ἐὰν μὴ διαγγελοίωμαι· σωρηρέιν καὶ ὑπερασπίξεται τῶντος, καὶ ἀπελέγχῃ τὸ ψεῦδος, καὶ λιθοβολεῖν τῆ σφενδόνῃ τῆς πνεύματος· ὀφειλέται εἰσὶν. ὅθεν γραφικῶς & παιδικῶς, ἐρειωπηκῶς τε καὶ συλλογιστικῶς ἐλθόντες εἰς ἐποψίαν τῆς φηναφθεντων, καὶ τῶν Φινεὲς τῶ σφομασῆ τῆς πνθίματος, τῆ μιᾶ πλῆθῆ τῆ ἐλέγχου βραδύως εἶν καὶ τῶ ἀσέβειαν τῶν τῶ ἀλλήλοισ συμπεπλεγμένοις σωεκεκνήσαν, καὶ ψευδηγοῦσι διδοδεξίως ἐναργεῖ τῆς γλώσσας αὐτῶν πᾶσι γνωρίσαν, ὡς ἐπὶ θεοῦ καὶ τῆς γνώσεως τῆς μονοθεοῦ ἡοδ τῆς θεοῦ, & καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, & ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος τῆς αὐτῆς ἐναυθεσισεως λελαληκίας. εἶτα τε διαρρήξαιτες εἶν δεσμοῖς αὐτῶν τῆ μαχηρα τῆς πνθίματος, ὅ ὅστι ρῆμα θεοῦ, καὶ διαλύσαντες τῆς ἀμαθίας αὐτῶν ζυγόν, τῆς πανουργίας αὐτῶν τὰ πωκαλύμματα ἐμφανῆ πᾶσι κατήσαν. διότι καὶ ὁ κύριος ἐκγεγάραν αὐτῶν, καὶ ἐκμεμνηκῆσαν αὐτῶν, & λαλήσῃ πρὸς αὐτῶν ἐν ὀργῇ αὐτῆς, λέγων· ἀπέλθετε ἀπὸ ἐμοῦ, ἐκ οἶδα ὑμᾶς. πῶς ὦν & διὰ τῆς πωσφῆτου Ιερεμίου ἀπεφλώατο· ψευδῆ ἔποι προεφήτευσαν ἑπὶ τῶ ὀνόματι μου· οὐ γὰρ ἀπέσταλα αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐνεπειλάμην αὐτοῖς· & ὀρασῆς ψευδεῖς καὶ ματαιίας καὶ οἰανίσματα & πωσαρρέσῃς καρδίας αὐτῶν λελαλήκασι. διὰ ποῦτο ἔσοντα ἐρῶ μμῆνοι ἐν ταῖς δίοδῃς Ιερουσαλήμ, ἡτοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ

ANNO
CXXXII
787.

ANNO CHRISTI 787.

καὶ καταπίπτειμα πᾶσι τοῖς ὁσέως ὁμολογησὶν κύριον πατὴρ ἰσχυρὰ αὐτῶν τὰ ἴδια χεῖλη, & ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου σώματος· ἀνταπόδομα δὲ χηλέων αὐτῶν δοθήσεται αὐτῶν τῆς ἀσεβείας ὁ ἐλεγχος. ἐλέγξω σε ῥῆσιν, Φησὶ, καὶ ᾤψασθαι κατὰ πρῶτον σου τὰς ἀμυδρίας σου. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ποσοδόν. ἵνα δὲ μὴ μακροφροῖς ἐπεισοδίοις λόγῳ μὲν κύνων, τῆς πρῶτης ἐκδοῦ ἐχέμενοι, πρὸς τὸν ἐλέγχον δὲ αὐτῆς ἄπληροφῆς λόγον ποιούμεθα. οὐδὲ γὰρ πῶς ὅστιν ἄλλως τῶν πύτων ἀποδείξαι ματαλογία ἀδραυῆ καὶ λοιδορίας μεμεσώμενοι, εἰ μὴ ἐλεγκτικῶς μὲν τῆς κρείττους ἄπληροφῆς πρὸς αὐτῶν ἀνταξίωμεθα, μὲν ἀσφάλειαν ἑαυτοῖς περὶ μὲν, τὸ μὴ καινουργεῖσθαι πρὸς ἡμῶν τῶν ἰκόντων εἰς θεοσέβειαν· περὶ μὲν δὲ μᾶλλον ἀποστολικαῖς & πατερικαῖς διδασκαλίαις, καὶ ἐκκλησιαστικαῖς παραδόσεσι, παρῶν δὲ ἐντυγχάνοντας τῶν δὲ τῶ σωτήριον, ἐρεωνηκῶς ἀναγινώσκον, καὶ μὴ παροδευτικῶς· ἵνα σαφῶς καὶ ἡραυῶς ἄπληροφῆς τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀπίστεως, τὰ νικητήρια τῆ τῆ θεοῦ ἐκκλησία ἀποτίσωσιν. ἐξήσαντο δὲ πρῶτοι τοιοῦτοί τε.

& conculcatio omnibus qui pie Deum confitentur. Laqueus enim fortis viro labia sua, & capitur sermonibus oris sui. Retributio autem labiorum eius dabitur ei impietatis argutio. Ait enim: *Arguam te, & stantiam contra faciem tuam peccata tua.* Et quidem super his ista dixisse sufficiat. Ne vero prolixis anfractibus prolongemus sermonem, propositam viam continuantes, ad redargutiones ex ipsa superscriptione verbum faciamus. Neque enim aliter horum vaniloquium ignatum & maledictis refertum ostendi poterit, nisi redarguendo cum Dei aspiratione aduersus eos aciem præparemus: *vnam* ipsis acquisituri cautelam, *vt* videlicet nihil nouiter sine nobis agant ex his quæ ad diuinum cultum pertinere noscuntur; sed magis apostolicis & paternis *obediant* documentis, nec non & ecclesiasticis institutis. Rogamus autem eos qui hanc fuerint adepti scripturam, quo eam scrutabiliter & non transitorie legant: *vt* liquido & expresse comperientes subtilitatem obiectionis, *lauream* Dei ecclesiæ soluant. Vbi sunt autem proœmiis huiusmodi.

* ἵ. ματὶ τῶν ἀπὸ τοῦ κρείττους &c.

* Gr. vnā nobis acquirētes caut. vt videlicet nihil a nobis innouetur ex his quæ

* obediāmus

* victoriā

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος ἑπίσκοπος Νεοκαί-
σαρείας ἀνέγνω.

GREGORIVS DEO
amabilis episcopus Neo-
caesariæ legit.

Quidquid Gregorius iste Neocæsariensis post hæc dixisse aut legitur hic scribitur, id ex Synodo

Ορθῶς τῆς ἀγίας μεγάλης καὶ οἰκουμένης ἐσθῆτης συνόδου.

Terminus sanctæ magnæ ac vniuersalis septimæ Synodi.

Concil. Tom. 19.

Ggg

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit. τῆς τῆς θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

illa falso se-
prima dicta
sumptum,
hic confu-
tatur. quare
ea que hic
curtiuis (vt
vocat) li-
teris expri-
muntur, sunt
verba Sy-
nodi falso
septimæ di-
ctæ, eam-
que varia-
tionem non
honoris,
sed discre-
tionis gra-
tia fieri sci-
to.

Ierem. 22.

Matth. 5.

Psalms. 18.

A Mendacio inchoantes, & per totam hanc rebellium vocum nouitatem hoc in opitulationem assumpto, in mendacium finierunt Christianorum calumniatores. Quomodo enim sancta, quæ nec quid est sanctum in notione suscepit præsertim cum sit polluta, profana & execranda. Illi namque qui in ea congregati sunt, vt propheticè fateamur, inter sanctum & pollutum non distinxerunt, & inter mundum & immundum non discreuerunt, iconam incarnati Dei Verbi, Domini videlicet nostri Iesu Christi, similiter vt iconam satanæ, idolum nuncupantes. Quomodo autem magna & vniuersalis, quam neque receperunt, neque concordauerunt reliquarum præfules ecclesiarum, sed anathemati hanc transmiserunt? Non habuit enim adiutorem illius temporis Romanorum papam, vel eos qui circa ipsum sunt sacerdotes, nec etiam per vicarios eius, neque per encyclicam epistolam, quemadmodum lex dicitur Conciliorum. Sed nec consentientes sibi patriarchas orientis, Alexandriæ scilicet, Antiochiæ, ac sanctæ ciuitatis, vel comministros & summos sacerdotes, qui cum ipsis existunt. Vere fumus caligine plenus, obtenebrans oculos stolidorum, est sermo eorum, & non lucerna posita super candela-
brum, vt illuminet omnibus qui in domo sunt: pro eo quod localiter in abdito, & non super orthodoxiæ montem dicta fuerunt verba ipsorum. Neque enim in omnem terram more apostolorum exiit fonus eorum, aut in fines orbis

ΕΚ ψεύδους & ἐξ ἀμύμου, καὶ δι' ὀ-
λης αὐτῶν ταύτης τῆς νεωφροσίου
κρυφονίας ποδο εἰς συνασπισμὸν
λαβόντες, εἰς ψέδος κατέληξαν ὁ
χριστιανοκατήγοροι. πῶς γὰρ ἁγία ἡ
μηδὲ ὁ, πῶς ἄγιον, ἐν γνώσει λαβο-
σα; ἐναγῆς δὲ ἐ βέβηλος ἐ παρέγ-
ρασι. ὁ γὰρ ἐν αὐτῇ ἀθεριδέντες,
προφητικῶς φάσαι, ἀναμίστον ἀγίου
ἐ βέβηλου οὐ δνέστησαν, πλὴν εἰκόνα τῆς
σαρκωθέντος θεοῦ λόγου, κυρίου δὲ ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁμοίως τῇ εἰκόνι τῆς
σατανᾶ, εἰδωλον ὁμοκαλέσαντες. πῶς
δὲ αὐτὴν μεγάλην οἰκουμένην, ἡ οὐτε
ἐδέξαντο, οὐτε συνεφώνησαν ὁ τῶν
λοιπῶν ἐκκλησιῶν πρόεδροι, ἀλλ' ἀνα-
θέμα πᾶσι τῶν ἐπέμψαν; ἐκ ἕως
συνεργῶν ὁ πλειονοῦτα τῶν Ῥωμαίων
πάπαν, ἡ ὁδὸν πρὸς αὐτὸν ἱερεῖς, οὐτε
διὰ τοποτηρητῶν αὐτῶν, οὐτε δι' ἐκκλησίᾳ
ἐπιστολῆς, κατὰ νόμον ὅτι τῆς συνό-
δος. ἀλλ' οὐτε συμφρονουῦντας αὐτῇ
ὁδὸν πατριάρχας τῆς ἑω, Ἀλεξαν-
δρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἁγίας πό-
λεως, ἡ ὁδὸν σὺν αὐτοῖς μύσας καὶ
ἄρχιερεῖς. ὄντως καπνὸς ἀχνύ-
πληρης, σισπύρον ὀφθαλμοῦς ἀφρό-
νων, ὁ λόγος αὐτῶν, καὶ οὐχὶ λυχνί-
οτεδεις ὅτι πλὴν λυχνίδου ὁ φωτίζον ὁδὸν
ἐν τῇ οἰκίᾳ; διότι ποικίως ὡς ἐν ὁρ-
βύσω τὰ αὐτῶν ἐλαλήθη, καὶ ἐκ ἐ-
πανώ τῆς τῆς ὀρθοδοξίας ὄρου. οὐδὲ εἰς
πᾶσαν πλὴν γαίᾳ ὀρθοδοξικῶς ἐξῆλθεν
ὁ φθόγγος αὐτῶν, ἡ εἰς τὰ πέρατα τῆς

ANNO
 CHRISTI
 787.

οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτῶν, ὡς περ
 τῆς ἐξ ἀγίων οἰκουμηνικῶν συνόδων.
 ἔβδμη δὲ πάλιν πῶς, ἡμῆ συμφω-
 νήσασα ταῖς πρὸ αὐτῆς ἐξ ἀγίας καὶ
 οἰκουμηνικαῖς συνόδοις; πᾶν γὰρ ἔβδ-
 μον πατήριον, τῆς πρὸ αὐτῆς δριθ-
 μήσας περκαυμένην περκαυμένων ἀκό-
 λουτον ὀφείλει εἶναι, ἐπεὶ τὸ μηδὲν τῆς
 σωμαθμοιούτων μετέχον ἐδὲ σωμα-
 εθμειῖται, ὡς γὰρ εἶπες ἐξ χριστινοῖς σοι-
 χιδόν καταστῆ, εἴτα πύτοις παραστῆ
 χαλκοῦ νομμοῦ, ἔβδμον ἐκ αὐ-
 τῶν περκαυμένης διὰ τὴν ὕλης
 ἐπρουσίον· ὁ γὰρ χρυσὸς πολυτελής ἐ-
 ἥμιος, ὁ δὲ χαλκὸς βίπελής καὶ ἀπ-
 μος. οὕτως καὶ αὐτῆ χρυσοῦ μηδὲν
 ἢ ἥμιον ἐν δογμασιν ἐχρυσά, ἀλλὰ
 πᾶν ἰσὸς χαλκὸς οὐσα καὶ κίβδηλος,
 ἰσοδαναιφόρος γέμουσα, ταῖς ἐξ πα-
 νέροις συνόδοις, καὶ χρυσέοις ἐπιδί-
 μαται· ἐπεὶ ἐκλαμπύσαις σωμα-
 εθμειῖται ἐκ ἡζώται. ἐχρυσά ὅ τῶ
 ἐπαραν τῆς εἰπόντος, εἴπω τὸ θεῖον
 μου ἐπᾶν τῆς νεφελῶν, ὅτι καὶ ποιά-
 δε.

terra verba eorum, quemadmo-
 dum sex sanctorum & vniuersa-
 lium Synodorum. Porro septi-
 ma quomodo, quæ non con-
 cordauit cum præcedētibus sex
 sanctis ac venerabilibus Syno-
 dis: Omne quippe, septimum
 quod fuerit ordinatum, in sup-
 putatione præcedentium re-
 rum subsequens debet esse. nam
 quod eorum quæ sibi connume-
 rantur, nihil participat, profe-
 cto non connumeratur. Sicut
 enim si quis sex aureos more
 versus ordinet, deinde apponat
 æneum nummum, septimum
 hunc propter alterius materiæ
 substantiam nullatenus appella-
 uerit. Siquidem aurum multi
 & preciosi metallum est com-
 modi, æs vero vile & inhonora-
 bile. Ita & hæc cum aureum vel
 preciosum in dogmatibus nihil
 habeat, sed in omnibus ærea sit
 & reprobata, venenoque mor-
 tifero plena, sacratissimis sex
 Synodis, aureis carminibus spi-
 ritus refulgentibus, connume-
 rari non meruit. Habens autem
 elationem eius qui dixit, *Pro-*
phetia. 24.
nam thronum meum supra nubes,
perfonat huiuscemodi.

* ruginæ
 mortifera.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμηνική συνόδος,
 ἡ κατὰ θεοῦ χάριν ἐκ πανθυσέβεις θε-
 ωσιμα τῆς θεοσεβίαν καὶ ὀρθοδόξων
 ἡμῶν βασιλείων Κωνσταντίνου ἐ Λέον-
 τος σωμαθθεῖσα ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυ-
 λακτῶ καὶ βασιλίδι πόλει, ἐν τῶ σε-
 βασιμίῳ ναῶ τῆς ἀγίας ἀρχαίου δε-
 σποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
 Μαρίας, τῶ ἐπωνομαζομένη Βλα-
 χέρνας, ὡς εἰσε τὰ ἰσοπεταγμένα.
 Concil. Tom. 19.

GREGORIVS EPISCOPVS
 Neocæsariæ legit.

*Sancta magna & vniuersalis
 Synodus, quæ per gratiam Dei
 & piissimam sanctionem Deo re-
 dimitorum & orthodoxorum im-
 peratorum nostrorum Constanti-
 ni & Leonis congregata est in hac
 Deo conseruanda regia vrbe, in
 colendo templo sanctæ ac inteme-
 rata domina nostre Dei genitricis
 semperque virginis Mariæ, quod
 appellatur Blacherna, definitiuit
 subter annexa.*
 Ggg ij

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος διάκονος ανέγνω.

Si per diuinam gratiam eorum congregatio facta esset, verbis quæ per Dei gratiam dicta sunt, adornaretur, & veritate utique refulgeret; quoniam gratia huic coniuncta est, & compares sibi atque contubernales existunt, testante Ioanne qui in theologia præminet, ac dicente: *Gratia & veritas per Iesum Christum facta est.* Ipsi ergo veritatem deserentes, in qua Salomon gloriatur dicens: *Veritatem meditabitur guttur meum.* & mendacium amplectentes, a gratia proculdubio exciderunt. Vnde nec sermo eorum diuino est sale conditus, vt det gratiam audientibus. Illud autem quod dicitur, in venerabili templo congregatos eos fuisse, non est mirum. In hoc enim nullo fuco meliorabuntur: quemadmodum nec Annam & Caipham, vel Iudæicum eorum concilium quod factum est in Christum, iuuat quod in templo aduersus eum initum est sine lege consilium. Nam Deo magis damnabiles ostendebantur, quia in locis sanctis non sancta, sed inimica Deo fœdera pepigerunt. * Sed vtinam ex paterna voce proœmiū fumerent, Dionysii videlicet deiloqui, traditionesque ipsius atque omnium sanctorum patrum nostrorum incorruptas seruant. Sed non est hoc in illis, sicuti cetera per totam expositionem eorum manifestabunt: licet inconuenienter hi qui falsa ouium pelle cooperiuntur, de theologia præfationem faciunt, ita dicentes.

Ioan. 1.

Prov. 8.
Coloss. 4.

* Gr. Sed vtinam vt ex p. v. pr. sumplerunt Dion. d. traditiones quoque ipsius

ANNO
CHRISTE
757.

Εἰ κ' ἴδιαν χεῖρ ἡ ἀδρροῖσις αὐτῶν γέρονε, τοῖς τῆ χεῖρι τῆ θεοῦ λαληθεῖσι ῥήμασιν ἐκείκοσμητο αὐτῶν, καὶ ἀληθεῖα ἐφαιδρῶντο. ἐπειδὴ ἡ χεῖρ ταύτῃ σωέβουκαται, καὶ σύζυγα δύο, καὶ ὁμοδιαιτα ταῦτα. καὶ μὲν Ἰωάννης ὁ τῆς θεολογίας πρῶτα ραγος, λέγων. ἡ χεῖρ ἐστὶν ἀληθεῖα διὰ Ἰησοῦ ἐγγέτω. αὐτοὶ οὐκ οὐκ ἀλήθειαν ἀφέντες, ἐν ἧ ὁ παρομιμασῆς ἀρχὴ λέγων. ἀληθεῖα μελετήσῃ ὁ ἀδρρυξέμου. καὶ τὸ ψεδδος ἑπιστασάμμοι, δῆλον ἐπὶ τῆς χεῖρτος ἐκπεπλάκασιν. ὁδεν οὐδὲ ὁ λόγος αὐτῶν δέω ἀλαπὶ ὅστιν ἠρτυμῆρος, ἵνα δῶ χεῖρ τοῖς ἀκούοισι. τὸ δὲ ἐν τῷ πανσέπῳ ναὸ τῆς διασσίνης ἡμῶν θεοτόκου σωαγηγέρσαι αὐτῶν, οὐδὲν θαυμασόν. ἐν τούτῳ γὰρ ἐκ ἐκαλλωπαθήσονται. ὡς οὐδὲ Ἀναν καὶ Καϊάφαν, καὶ τὸ αὐτῶν Ἰουδαϊκὸν σωεδριον τὸ κ' τῆ χεῖρτος βουλιβόμμο ἀνήσεν ἡ ἐν τῷ ἱερεῖ κ' χεῖρτος γμομῆ ἀδισμ βουλή. διὰ τοῦτο γὰρ μάλλον κατὰ κριτοὶ ἐδέκνυτο, ὅτι ἐν τοῖς ἀγίοις τόποις τὰ ἐραγῆ καὶ ἐχθρα θεῶ σωθήματα σωεσιδάσαν. εἴτε δὲ ὡς πατεικῆ φωνῆ πρρομιμασάμμοι Διονισίου τῆ θεοφαντορ, ἐπὶ τῆς πρραδόσῃ αὐτῶν τε καὶ πάντων τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν ἀρραγίς διεφύλαξαν. ἀλλ' ἐκ ἐστὶ τοῦτο ἐν αὐτοῖς, ὡς τὰ ἐξῆς διὰ πίσις τῆς ἐκδέσσεως αὐτῶν δηλώσῃ. εἰ ἐστὶ ἀκαταλλήλως, οἷα λύκοι κωδῶ πρροκαλυπτόμμοι, ἐκ θεολογίας πρρομιμαζονται, οὐτως φάσκοντες.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Νεοκαισαρείας ανέγνω. GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Η πάντων αίτια και τελειουργός θεότης, ή τά όλλα ή έαυτής άγαθότητι εν μη όντων είς τό έπί ύποσησασμένη, ταύτα κοσμίως τε και άπτάκτως φέρεται ώς έσται· όπως ής και χείρ εν δειρωμένης αυτοίς άνεξίας έξόμνημα, ακληή ή τών διαμονών και άρρεπή ή τών πρεσβύτερων νεόσιν ής δληθούς σάσεως διασώζειν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ και κοιβουκλείσιος ανέγνω.

Η μόνή άπασα κήπις παρα θεοδ δημιουργηθείσα, και λαβοσα ήν εν τω μη όντος είς τό έπί ύποσησασμένη, κινώ ήν άυξωσασμα κινουμένη τε και διδουνομένη, γινώσκει ήν ής κήπιαντος φυλάθειν πρεσβύτην, ώς ήν άυξωσασμα και πρεσβυοουμένη, και άψυχοσ πς ή, και έψυχωμένη. αυτοί δε ήν δειδείσαν ήμιν παρα ής Χείροσ εν ή άγια εκκλησία άυξωσασμα άνάμνησιν ής σωτηρώδους οικονομίας άυξωσασμα παράδοσιν άνάθεματόσιν τεπολημνικασιν, άγνοουώτες, ώς ουδέν ήν εν άυτή χωείσ άυξωσασμα γέρονε. και άποδείκνυται ήν άψυχων άνάθηπότεροι, και ήν άλόγων άλογώήσοι. και ου μόνον τοότο, άλλ άδρομεών οίομενοι ήν γλώσσιν εν πώσ άπόπαισ λόγους και άδγμασι, ψευδηγοροσιν ήν άγίαν ήν θεοσ εκκλησίασιν είδώλοισ έγκαλλωπίζεσασμα. και άέμνημοι ψαδδ ήν ήν έλπίδα άυτων, πρεσ άυτήν άποφάσζοντασ· όδοίσ σου είδέναι ου βουλόμεθα, ουδέ ήν άρχήσιν παραδόσιν κατεκολουείν πρεσβαρούμεθα. μηρουώγε άκούσονται παρα ήν άυτήν άμελιώσαντ Χείροσ· εν οίδα

Cunctorum causa & consummatio deitas, quae omnia bonitate sua ex non existentibus ut essent exhibuit, haec ornate & ordinate agitari definiuit: quatenus incolomitati per gratiam donata consummata, indeclinabilem perpetuitatem & inflexibilem ad utraque nutum veri status salua custodiant.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si vniuersa creatura a Deo condita accepit ex non extante subsistendi virtutem, nunc eius utique praeepto mota & directa, nouit creatoris custodire mandatum, tamquam ab ipso quoque prouisionem adepti, siue inanimata sit, siue animata. Ipsi autem traditionem quae a Christo nobis in sancta ecclesia sua ad recordationem salutiferae dispensationis suae data est, anathematizare praesumpserunt, ignorantes, quod nihil eorum quae in illa sunt, sine ipso fuerit factum; & ostenduntur inanimatis insensibiliores, & irrationalibus irrationaliores: & non solum haec, sed & bene se currere arbitantes, linguam in prauis sermonibus & dogmatibus suis fallacem demonstrant, sanctam Dei ecclesiam idolis adornari perhibentes; atque mendacium spem suam ponentes, ad eam proferunt: *Vias tuas* *Iob. 21.* *scire nolumus, neque antiquam traditionem sequi proponimus. Et quidem audient a Christo qui eam fundauit: Nescio* *Math. 7. & 25.*

vos. fingunt autem se diabolum triumphare, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS Neocæsariæ legit.

Quia vero hic qui ob priorem claritatem Lucifer dictus est, proprium ordinem circa Deum collocatum habens, & in excelsum contra factorem suum sensum extendens, tenebra hinc cum apostatica virtute sua factus est, & ex gloriosissima, lucem faciente, & super lucem existente Dei principalitate sponte cadens, omnis malitie ultroneus factor & inventor ac magister apparuit, & offuscatus est; non ferens aspicere hominem a Deo creatum pro eo in gloriam intromissum, in qua ipse fuerat constitutus, omnem aduersus eum malitiam suam euacuauit, & per deceptionem illum a diuina gloria & claritate reddidit alienum, creaturam potius quam creatorem adorare cohortans.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si quidem contra idolorum seruitutem, vel contra creaturarum seruitutem, quam sancti apostoli qui induti sunt virtutem ex alto, ac diuini prophetæ qui ante vaticinati sunt, sicque demum egregii patres nostri qui illos secuti sunt, interdixerunt & execrati sunt, fermo eorum esset, omnes utique alumni ecclesie * componerent, & hæc tradere scripturæ illis opportunum existeret. Sed quia hanc deferentes, mendacium protegent; & patrem huius, diabolum videlicet publicare simulant, contra ea quæ sunt im-

* assentientur,

υμας. σχηματίζονται δὲ τὸν διάβολον θριαμβεύειν, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπεὶ δὲ ὁ διὰ τὴν πρὶν λαμπρότητα Ἐωσφόρου τὴν οὐκείην τὰξιν πρὸς θεὸν ἰδρυμένην ἔχων, καὶ πρὸς ἑἴς καὶ τὴν πεποιηκότος τὸ αὐτὸ ἀνατείνας φρόνημα, σκοπὸς ἐντεθεὶν μετὰ τῆς λαοκρατικῆς αὐτῆς διωάμεως γέγονεν ἕκ τε τῆς ἰσπερ ενδοξου, φωτοποιοῦ τε ἔσπερ φωτὸς θαρραλίας αὐθαγείας ἐμπειλιωκὸς, πάσης κακίας αὐτοβυρῆς, βίρετῆς ἔδιδάσκαλος λαοδύχθεις ἡμῶν ἐφῆθη μὴ φέρον εἰς τὴν κατεπέτακτο δόξαν ἀντιεσαχθέντα τὸν ἰσπὸς θεοῦ κηδεύοντα ἀνδραγαθῶν ὄρα, πᾶσαν κατ' αὐτῆς τὴν αὐτῆς κακίαν ἐκένωσεν, ἔδιδάσκαλος αὐτῶν τῆς εἰσθεοῦ δόξης τε ἔλαμπρότης ἡλοσηλώσε, τῆς κηδεύοντος παρὰ τὸν κηδεύοντα πρὸς οὐν ἰσποδόμενος.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἔκουσουλκείστος ἀνέγνω.

Εἰ μὲν καὶ τῆς ἀπηγορευμένης καὶ ἐβδελυγμένης παρὰ τὸν εἰσθεοῦ μόνων διωάμεν ἔξ ἑἴς ἀγίων λαοκόλων, ἔσπερ ἐμπνέσας τῆς ἀγίου πνεύματος παραναφωτισμένων θεῶν πρὸς τὸν εἰσθεοῦ, εἰτά τε ἔσπερ αὐτοῖς ἀκούων θαλασσιῶν πατέρων ἡμῶν, εἰδωλολατρείας καὶ κησιματολατρείας τὴν ὁ λόγος αὐτῶν, πάντες ἀνὰ τῆς ἐκκλησίας εἰσθεοῦ σιωπέθηντο, ἔσπερ καὶ αὐτοῖς τῶν τῶν ἀφῆθη ἀφῆθη. ἀλλ' ἐπεὶ δὴ τῶν τῶν ἀφῆθη, τῶν τῶν ἀφῆθη ἀφῆθη, καὶ τῶν πατέρων τούτου διαβόλου θριαμβεύειν ἰσποκρινόμενοι, κατὰ τῆς ἀμωμῆτου

ANNO
CHRISTI
787.

ἐκκλησίας πῶς γλώσσω ἐκδήσοις, & κατήλων δίκην ὄνον μίσχοισιν ὑδαπ, & ἀνάσσειν θολεραν ὅ πλησίον πύξιν ἐκ διαβήσσαν, ἐν δίκως ἀκούοις θείας φωνῆς ὡς πρὸς αὐτῶν ὑποπεινομένης ἡ δὲ τῶ θεοφαντορος Δαβὶδ Ἰαλλοντος ἵνα πὶ ἐκδηγῶτε τὰ δικαιώματά μου, & ἀναλαμβάνετε πῶς διαθήκην μου διὰ στόματος ἡμῶν; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατε παιδείαν, & ἔξεβάλετε τῶν λόγων μου εἰς τὸ ὀπίσσω, πῶς μερίδα ἡμῶν τεθικότες μετὰ τῆς παραχρησάντων τὰ δόγματα τῆς ἀληθείας. ἐνθεν ὑποκρινόμενοι πῶς ἀλήθειαν, φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ὅθεν ὁ τῆς οὐκείας χάρος ἔργον ὁ πλάσις θεὸς βλέπειν τέλειον εἰς ἀπώλειαν χωροῦν μὴ ἀνερόμυθος, μὴ πῶς διὰ νόμου & προφητῶν ὅτι σωτηρία τύπου γυμοδύλου ὁπμιέλειαν, κὶ μὴ πῶς διωθῶντος εἰς τὸ προσηφῶν ἐπανελθεῖν ἀνθρώπου, κατηξίωσε ὅ ἐαυτῶ ἰὸν & λόγον ἐν ἐξαπίς & προωρεομένης καιροῖς ὅτι τῆς γῆς ὑποσειλά. ὅς διδοκία πατεικῆ, & σωεργία τῶ ὁμοδιωάμου κὶ ζωαρχμοῦ πνύματος ἐν μήτρα οὐκείας ἡρδενικῆ, & ἐν τῆς ἀγίας & ἀμωμήτου σαρκὸς αὐτῆς ἐν τῆ ἰδία ὑποαρξεί, ἡτοι ὑποσάσ, σαρκολαβῶν πῶς ἡμῶν ὁμοούσιον, & πῶς πῶς διὰ μέσης ψυχῆς λογικῆς τε καὶ νοεραῶ συμπίξας τε & διαμορφώσας, γυμηθείς τε ἔξ αὐτῆς ὑποέρ λόγον & παντὸς νοὸς διανοήσιν, σαυρόν τε ὑπομείνας ἐκούσιον, & θάνατον ἐλόμυθος, & τριήμερος ἐκ νεκρῶν ἀνάσας, & πῶς πῶς πῶς σωτικῶν αὐτῶν οὐκονομίαν πληροφῶσας.

maculatæ ecclesiæ, linguam exacuunt, & cauponum more vinum miscuerunt aquæ, & subuersione turbulenta proximum potare non sunt reueriti, iuste audiunt diuinam ad se vocem per deiloquum David & psalmitam prolatam: Quare enarratis iustitias meas, & assumitis testamentum meum per os vestrum? vos autem odistis disciplinam, & proiecitistis sermones meos retrorsum, portionem vestram ponentes cum his qui adulterant dogmata veritatis. Vnde simulantentes veritatem, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

Vnde propria manus opus fictor Deus * cum vidisset modis omnibus in perditionem demersum, nequaquam sustinuit, sed post diligentiam qua per legem atque prophetas pro huius est effecta salute, nondumque illo redire valente in priorem nobilitatem, dignatus est filium suum & Verbum in nouissimis & predestinatis temporibus mittere ad terram. Qui voluntate paterna, & cooperatione viuifici & equalis sibi potentia Spiritus, in utero virginali habitans, & ex sancta & immaculata carne eius in propria * substantia vel subsistentia carnem sumens nobis consubstantialem, hanc mediante anima rationabili & intelligibili compaginavit atque formauit, & natus est ab ipsa super omnem rationem & omnem intellectum & cogitationem; crucemque pertulit ultroneam, & mortem elegit, atque tertia die resurgens ex mortuis, omnem salutarem dispensationem impleuit.

* Gr. videre m. o. in p. labens non passim, post

* Gr. existentia

Psalm. 49.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ
legit.

Ait scriptura in mundi factura Deum dixisse: *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram*. Ingens ergo est magnitudo dignitatis, quia ter-rigena imagine Dei honoratus est. Sed eo seductione cadēte, ac non conseruante primæ plas-mationis dignitatem, humanum genus in idololatriam trans-lapsū est. Hunc Deus & Ver-bum patris factus homo, non mutata natura, perfectus, re-uocans a casu, atque remouens eum ab errore idolorum, denuo in immortalitatem fingit, præ-bens ei donum sine poenitentia.

Genes. 1.

* Gr. Hæc priore dei-formior & præstantior formatione fit reformatio, ac d.

* Gr. per se factam

* Hæc iterata fictio, Dei magis inspectrix efficitur, & priori fictione præstantior, ac donum æternum. Has ergo donorum magnitudines obtenebrare volentes, aliam idololatriam per facturam imaginum ore aspero perhibent intro- duci, & redemptionem no-uam iactanter * factam asseuerant; & variis verbis suam sen-tentiam consuentes, ecclesiam Dei tamquam errantem iudi-cant, mollientes sermones suos super oleum, scripta quædam pronuntiantes. Sed dolosa ver-ba eorum, & iaculum saucians est lingua ipsorum. Loquun-tur pacifica, in se autem habent inimicitiam. propter quod & inferunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Remouit nos a corruptionem faciente demonum magisterio, id

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλείου ἀνέγνω.

Φησὶν ἡ θεία γραφή ἐν τῇ κοσμο-ποιίᾳ ὅτι θεὸν εἰρηκέναι ποιήσασθαι ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. μέγα οὖν τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας, ὅτι πρὸς γηγενῆς εἰκόνι θεοῦ πέμπεται. ἀλλὰ πούτου ἐκπληρώσεν τὴν ἀπάτην, ἵνα μὴ φυλάξασθαι τὸ τῆς πατρὸς πλάσεως ἀξίωμα, τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς εἰδωλολατρείαν κατωλίωσει. πόσον ὁ θεὸς καὶ λόγος τῆς πατρὸς ἁγίου μέρους τέλειος ἀνθρώπος, μὴ θεραπεύει τὴν φύσιν, ἀνεκαλείσαστο τῆς ἐκπλάσεως καὶ δόξασθαι αὐτὸν τῆς πλάσεως ἵνα εἰδωλῶν, ἀναπλάσει εἰς ἀθανάσιον, ὡς ἀρχόμενος αὐτῶν δωρεῶν ἀμειψόμενον. αὐτὴ τῆς πατρὸς θεοῦ εἰδέσθαι, ἵνα κρείττων τῆς πλάσεως γίνεται ἡ ἀνάπλασις, ἵνα τὸ χάρισμα αἰώνιον. τὰ οὖν μέγιστα ταῦτα τῶν δωρημάτων ἀμαρῆσαι θέλοντες, ἐστὶν εἰδωλολατρείαν δρασυμοσύνῃ ἐπεισελθεῖν τὴν τῶν εἰκόνων ποιήσιν, καὶ διπολύτρωσιν κινήσασθαι ἐγκρατικῶς ἐγκρατικῶς δι' ἑαυτῶν πεποικίκεναι. καὶ ποιήσασθαι ῥήμασι τὴν ἑαυτῶν γνώμην συρραψώσασθαι, τὴν ἐκκλησίαν τῆς θεοῦ ὡς ἐσφαλμένῃ κρίνοισιν, ἀπαλιώνοντες τῶν λόγων αὐτῶν ὑπερ' ἑλαμον, γραφικῶς ἵνα φεβγόμενοι. ἀλλὰ διότι ταῦτα ῥήματα αὐτῶν, καὶ βολὴς πρὸς ὅσους ἡ γλώσσα αὐτῶν. λαλοῦσι τῶν εἰρηνικῶν, ἐν ἑαυτοῖς δὲ ἔχουσι τὴν ἐχθραν. διὸ καὶ ἄπιφύροισιν.

ANNO
CXXXII
757

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ἀπέστειλεν ἡμᾶς ἐν τῇ φεβροπαιῶν τῶν δαυμόνων διδασκαλίας, ἡτοι τῆς τῶν

ANNO CHRISTI 787

τῶν εἰδώλων πλάνης τε καὶ λατρείας, καὶ πάλιν ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυῶσιν παραδέδωκεν.

est, ab idolorum errore pariter & cultura, & tradidit adorationem qua in spiritu est & veritate.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ καὶ κουβουκλείσι ὁ δῶνον.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Ἀκουστέ, ὦ βέλπτοι, πρὸς τὴν ἀληθῆσαν ἔλκεσθε. πᾶσα γὰρ ἡ τῶν δόξολων δόξα ὁμήγουρ, ἔ ἡ ἀγία πληθὺς τῶν πατέρων ἡμῶν εἰς ἀνθρώπους ἐλθόντα τῶν θεῶν πατρὸς ἰδὸν καὶ λόγον κηρύττει δόξασαι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων. ἀλλὰ καὶ προσκαταγγελοῦσας φωνὰς ἐχρησάμεθα τῶν προσφθητῶν οὐτω βοῶσας ἰδοὺ γὰρ, φησὶν, ἡμέραι ἐρχονται, λέγα κύριος, ἔ ὅσα λέξω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, ἔ ἔκ ἔσται ἀπὸν μνεία. ὥστε καὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖν ἠνάγκασθη, δόξασαι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων Χερσὸν τῶν θεῶν ἡμῶν. καὶ εἰ ἀπέστησε, πῶς πάλιν εἰδωλολάτρῃσαν οἱ εἰς αὐτὸν πτεύσαντες; ἀπαγε τῆς ληροφθῆς ὑμῶν φλυαρίας. θεὸς λυξοῦται σαρκωδῆς, καὶ πάλιν ἀιχμαλωπῶμεθα; καὶ ὑποτῆς τυραννήσαντες ἡμᾶς πάλιν νυῶι χιροῦμεθα; ἀκούσατε τῆς δόξας γεαφῆς λεγούσης ἡ βασιλεία αὐτῶν βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ ἔξοισία αὐτῶν εἰς γηρασ γηρασ. καὶ βασιλεύσῃ κύριος εἰς αἰῶνα, ὁ θεὸς ἑν Σιών εἰς γηρασ καὶ γηρασ. οὐδαμῶς, καδῶς ὁ τῆς τῆς βασιλείας ποτὲ μὴ νικῶσι, ἔ αὐτῆς ἡ πᾶνται, ἔπως καὶ ὁ θεός. ἀλλ' ἡ νίκη αὐτῆς εἰς αἰῶνα μὴν. οὐδὲ γὰρ ὡς ἀνθρώπος ὁ θεὸς διαρτηθῶμαι, ἔδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῶμαι, ὡς γέγραπται. πούτοις δὲ ἔ ὁ δόξολος συμφωνεῖ ἀμεταμέλητα γὰρ, φησὶ, τὰ χαλῶματα ἔ ἡ κλησὶς τῶν θεῶν. τὰ αὐτὰ δὲ

Inuiti, o præstantissimi, ad veritatem trahimini. Totus enim sacer apostolorum cætus, & sancta patrum nostrorum ceterua, ad homines venisse Dei Patris Verbum & Filium prædicat, ut erueret nos ab idolorum errore. Sed & prænuntiatas voces habemus per prophetas ita clamantes: Ecce enim, ait, dies veniunt, dicit Dominus; & delebo nomina idolorum a terra, & non erit ultra memoria eorum. Ita ut vos confiteri coacti sitis, quod nos ab idolorum errore Christus Deus noster eruerit. Et si eruit, quomodo rursus idolis feruierunt, qui in illum crediderunt? Cesset vestra maledica garrulitas. Deus redemit incarnatus, & rursus captiuamur? & ab eo qui tyrannidem in nos exercuit, nunc iterum superamur? Audite diuinam scripturam dicentem: Regnum eius æternum, & potestas eius in generationes generationum. & regnabit Dominus in æternum, Deus tuus Sion in generationem & generationem. Nequaquam, ut imperatores terreni modo superant, modo superantur, ita & Deus: sed victoria eius in æternum manet. Neque enim ut homo est Deus ut formetur, neque ut Filius hominis, ut comminetur ei, sicut scriptum est. His autem & Apostolus consonat dicens: Sine pœnitentia enim sunt, inquit, dona & vocatio Dei. Porro eadem effantur,

Zach. 13.

Psal. 144. & 145.

Vbi legitur διαρτηθῶμαι videtur Anastaf. legisse διαρτηθῶμαι.

Rom. 11.

femet adornare putantes. Sub-
inferunt enim, lese impugnan-
tes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Et ita demum cum assum-
ptione in calos ascendit, sanctos
discipulos & apostolos suos magi-
stros huius salutiferae fidei derelin-
quens. Qui ecclesiam nostrā tam-
quam sponsam eius variis pieta-
tis atque lucifuis dogmatibus spe-
ciosam reddentes, * optimam &
clarissimam, utpote quibusdam
fimbriis aureis ostenderunt cir-
cumamictam & variatam. Cuius
speciem accipientes inclyti pa-
tres nostri atque magistri, nec
non & sancte ac venerabiles sex
Synodi, sine diminutione conser-
uauerunt.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Indoctum & incruditum sen-
sum habentes, nec senserunt ty-
rannicæ suæ ipsius vocum no-
uitatis abiiciendam opinionem,
fastumque & arrogantiam suam
isti, qui tumultuari fufurrando
conantur: & versuto volentes
velamento suum ipsius sensum
obumbrare, ridiculum quod-
dam ex defidia patiuntur, lau-
dantes multum ac magnifice ec-
clesiasticam legislationem; &
hanc immutilatam seruare fan-
ctas sex & vniuersales Syno-
dos, licet nolentes, * promit-
tunt. & verbis quidem simu-
lant pietatem, mente autem ini-
quitatem operantur: & labiis
eam honorant, corde autem lon-
ge distant ab illa; minime con-
fentientes admittere traditio-
nē, quæ in omni præterito tem-

* formosissi-
mā

* Gr. assen-
tiuntur.

Isa. 29.

φθίζονται, ἑαυτοῦ στυμνωθέν διου-
τες. ὁππότεροι γὰρ, ἑαυτοῖς μαρ-
τύροι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Καὶ εἶθ' οὕτως μὲν τὰ παροληύ-
ματος εἰς οὐράμοις ἀνελήφθη, ἑδὼν ἀ-
γίοις αὐτῶ μαθηταῖς καὶ λαποσόλοις, δι-
δασκάλοις τῆς ποιότητος σωτηριώδους
πίστεως καταλειποῦς. οἱ πλεῖστοι ἡμῶν ἐκ-
κλησίᾳ ὡς νύμφῃ αὐτῆς τῆς ἀσπείρας
ποιήλοισι καὶ φωτοφάεσι δόγμασι
ὠραῖσαντες, πάγκαλον ἔπαύραμι-
πασαν, ὡς οἷα κροσσῶτος χροσῶτος πε-
ρεβελήμυλῳ ἔπεποικλήμυλῳ ἀν-
δύξαν. ἥς πλεῖστοι ὠραῖότητα παραλα-
βόντες ὁ κλεινοὶ ἡμῶν πατέρες καὶ διδά-
σκαλοι, ἔαι ἐξ ἀγίας καὶ οἰκουμένη καὶ
σωώδοι, ἀμείωντον διεφύλαξαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλείσι ἀνέγνω.

Ἀμαδὲς καὶ ἀπαίδευτον φρόνημα
ἔχοντες, οὐδὲ ἠδοντο ὁ τῆς νεώτερο-
ποιοῦ κενοφωνίας θρυλλολέκται τῆς
ἑαυτῶν παρεργεῖσθαι οἰήσεως· καὶ
παραπετάσματι πανούργῳ ὁπποκιά-
σαι θέλοντες τὸ ἑαυτῶν φρόνημα, γε-
λοιοτάτων ἡ δὲ ἀπαροσεξίας παροου-
σιν, ἐπαυνοῦντες πολλὰ καὶ μεγάλα
πλεῖστοι ἐκκλησιαστικῶν θεσμοδοσίᾳ, καὶ
παντίῳ ἀμείωντον φυλάττειν τὰς ἀ-
γίας ἐξ οἰκουμένη καὶ σωώδοι, καὶ μὴ
θέλωσι, σιωπῶνται. ἔρῃμασι μύθη-
μαπίζονται τὴν ἀσπείρα, πᾶσι ὁ νό-
μου κακοῦργοσι· ἔ τοῖς χείλεσι παντίῳ π-
μῶσι, τῆ δὲ καρδίᾳ πόρρω ἀπέχουσι
ἀπ' αὐτῆς, μὴ προσείμενοι δεχέσθαι τὴν
ἐν παντὶ τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἑσθ-

ANNO
CHRISTI
757.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ποσούτων ἀγίων κεκρατικῶν ἑξάδο-
 συν. ὁ Φελοὺν ἠγάμωντο τὸ πλῆθος τῆς τε
 νυῦ Χριστιανῶν, ἔ τῆς ὅσοι γέγονασιν
 ἀφ' οὗ κατηγέλη τὸ διαβήλιον, ἀπο-
 βαλλόμενοι ἔξουθενουῦτες τὴν τού-
 του δια σπλορηφίας διήγησιν. μὲν γὰρ
 τὸ γράειν τὴν ἀγίαν οἰκουμένην
 ἐκ τῆς σωδοῦ ἕως οὗ αὐτοὶ σωθηροί-
 ῳσαν καὶ τῆς σεπτιῶν εἰκόνων, οὐ πλείο-
 να ἢ ἑβδμήκοντα ἔτη παρεληλύθη-
 σαν. καὶ ὡς οὐδαμῶς ἐν τούτοις τοῖς
 ἔτεσιν αἱ τῆς εἰκόνων ἀναζωγραφήσες
 παρεδόθησαν, πᾶσι κατὰ δὴλόν ἔστιν,
 ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις τῆς ἐκ τῆς
 σωδοῦ, εἰπεῖν δὲ τὰ ληθῆς, ἀποστόλων
 κηρύξεως γέγονασιν, καὶ τῶν ἐν παντὶ τό-
 πῳ ἔξ αὐτῆς τὸ ὄψεως τῆς ἀγίων ναῶν
 διδασκόμεθα, ἔ πατῆρες ἀγιοιμεμρ-
 τυρήκασι, καὶ ἰσοελῶν εἰσηγητῶν διαγο-
 ρβίοισι, καὶ σώζονται ἀρχὴ τῆς νυῦ τὰ
 αὐτῶν συζητήματα. ἐν γὰρ τῷ περὶ
 τῶ καὶ πεντακισχίλιων πεντακοσιοσῶ
 ἔτι Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς ἀνθρώποις
 ἔλθων, καὶ τελειοῦντα τέλα ἔτη Ἰη-
 μῶν παρὰ μὲν πέντε βιοπέρας
 μὲν ἡμῶν, ἔ τὸ μέγα ἔ σωτήριον μ-
 σῆριον τῆς ἡμῶν ἀπολυτρώσεως ἐργα-
 σάμενος, τὴν εἰς οὐρανοὺς πορείαν ἐ-
 ποιήσατο, ἀνελάθων δὴλόν, ὅθεν κατῆλ-
 θεν, ἐν τειλαμῶν τοῖς ἀποστόλοις διδά-
 σκειν πάντα τὰ ἑξ αὐτῶν αὐτοῖς δια-
 ταχθέντα. ἀπὸ οὗ τῆς χρόνων τούτων
 ἕως Κωνσταντίνου βασιλείας, ἔ περὶ
 τοῦ Χριστιανῶν βασιλευσῆος, διήλ-
 θον ἔτη ὡσεὶ τετρακόσια, τὸ πρὶν Ἐλ-
 λωῶν τυραννοῦτων. ὅτε λοιπὸν
 πλείους τῶ Χριστιανῶν καλὸν ἀγῶ-
 να ἀγωνισάμενοι, μὲν τυρρικῶς βίον
 ποδὸν κατελίμπανον, καὶ τῆς εἰδῶλων

pore a tot sanctis retenta est. V-
 tinam multitudinem saltem re-
 ueriti essent Christianorum, qui
 tam impræsentiarum, quam qui
 fuerunt ex quo annuntiatum
 est euangelium, exprobrando
 & abiiciendo eius narrationem
 quæ per titulorum picturam ef-
 fecta est. Nam postquam sancta
 & vniuersalis sexta Synodus fa-
 cta est, vsque dum ipsi congregati
 sunt contra venerabiles
 iconas, non plusquam septua-
 ginta præterierunt anni. Vnde
 omnibus liquet, quod nequa-
 quam in his annis imaginum pi-
 cturæ sunt traditæ, sed in tem-
 poribus sextam Synodum præ-
 cedentibus: & reuera ab apo-
 stolorum fuerunt prædicatione,
 quemadmodum in omni loco
 ex ipsa visione sanctorum tem-
 plorum edificimus, & patres fan-
 cti testati sunt, atque historia-
 rum perhibent relatores, saluan-
 turque hactenus conscriptiones
 eorum. In primo enim & quin-
 gentesimo post expleta quinque
 annorum millia, Christus Deus
 noster ad homines veniens, &
 per triginta tres annos & men-
 ses pene quinq; nobiscum con-
 uersans, magnum & salutare
 mysterium nostræ redemptionis
 operatus est; sicque ad cælos
 iter effecit, ascendens procul
 dubio vnde descendit, præci-
 piens apostolis docere omnia
 quæ illos ipse docuerat. A tem-
 poribus ergo istis vsque ad Con-
 stantinum imperatorem qui pri-
 mus ex Christianis regnauit,
 transierunt anni quasi trecenti,
 cum prius tyrannidem pagani
 exercerent: quando scilicet plu-
 rimi Christianorum bonum cer-
 tamen certantes, martyrio sæculum
 hoc derelinquebant, aduersus i-

dola insurgentes. Christianorum vero copia diuino zelo comota, templaque construentes, quidam in nomine Christi, quidam vero in honore sanctorum, alii humanitatis in eis Christi Dei nostri acta, alii autem certaminis martyrum narrationes coloribus exarabant: alii autem in tabulis semper memoriam ferre volentes * in eis, desiderati martyris imaginem depingebant, vel etiam ipsius Christi. Sed & in sacris vestibus & cimeliis imagines tam a sanctis patribus nostris, quam a piis viris depingebantur, & in ipsis incruenta sacrificia celebrabant: & vsque ad nos hæc omnia li-
quido demonstrata sunt, & permanent in æternum. Et certe etiam hæresibus exortis felle ac amaritudine plenis aduersus ecclesiam, sed & sex Synodis vniuersalibus Dei nutu per diuersa tempora in earum euersionem congregatis, omnia quæ tradita sunt in ecclesia catholica siue scripto siue sine scripto ab antiquis temporibus, vna cum sanctarum quoque imaginum demonstratione corroborata sunt & stabilita. Sancta vero sexta & vniuersalis Synodus cum promulgasset definitionem suam contra eos qui vnam voluntatem prædicant in Christo Deo nostro, & Constantinus qui tunc imperabat, & præceptione sua per beneplacitum Dei hanc congregauerat, vita post modicum excessisset, Iustinianusque filius eius imperium obtinisset: iidem ipsi qui in ea fuerant congregati, rursus nutu diuino vnanimiter conuenientes post quatuor vel quinque an-

* Gr. in se-
ipſis

ἀντανιστάμενοι. ἡ δὲ τῆς Χριστιανῶν
πληθὺς ἐν θεῷ ζήλω κινουμένη, καὶ
ἀναστάμενοι, πνὲς μὲν εἰς ὄνομα
Χριστοῦ, ἕτεροι δὲ εἰς πῶλον ἁγίων, ὁ
μὲν τὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν ἐν αὐτοῖς ἀνεζωγράφω, ὁ δὲ
τὰς ἀθλητικὰς τῆς μάρτυρον ἔξηγή-
σεως. ἄλλοι ἐν σάνισιν αἰεὶ πῶλον μὲν
φέρειν θέλοντες ἐν ἑαυτοῖς, τοῦ ποδου-
μῆρου μάρτυρος πῶλον εἰκόνα ἐπιτογρά-
φω, ἢ καὶ αὐτὸς τοῦ Χριστοῦ. ὁ δὲ
ἐν ἱεραῖς ἐδῶσι ὁ ἐν κειμηλίοις αἰε-
κόνες ὡς τὰ τῆς ἁγίων πατέρων ἡμῶν
καὶ ὁσίων ἀνδρῶν ἀνεζωγράφη-
ται, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰς ἀγαθὰς ἐπι-
στάσεις ἐπέλου. ὁ ἕως ἡμῶν ταῦτα πῶ-
λον ἐμφανῶς ἀναδείκνυται, ὁ μὲν
σιν εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ μὲν τοὶ καὶ ἀ-
ρέσεων ἐκφουσιῶν χολῆς καὶ πικρίας
πεπληροῦμένων καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ
τῆς ἐξ σωόδων τῆς οἰκουμηνικῆς Θεοῦ
ἐπιπέσει καὶ διαφόροις χρόνοις συνα-
θεσιῶν ἐπὶ τῇ τούτων κατατρο-
φῇ, πάντα τὰ ὡς ἀποδέντα ἐν τῇ κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐγγράφως καὶ
ἀγράφως ἐκ τῆς ἀρχαίας χρόνον
αὐτῶν καὶ ἐβεβαίωσαν καὶ ἐσηεξαν,
μὲν ὧν ὁ πῶλον τῆς σεπῶν εἰκόνων ἀνα-
δείξω. ἡ δὲ ἁγία ἐκπὶ καὶ οἰκουμηνικῆ
συνόδος μὲν τὸ ἐκφουσιῶν τὸ ἑαυτοῦ
ὄρον καὶ τῆς τὸ ἐν θέλημα πρεσβυόν-
των ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Κων-
σταντίνου τοῦ τότε βασιλεύοντος, καὶ τῆ
αὐτοῦ πρεσβυτέρου διδασκάλου Θεοῦ πάντων
συναθεσιῶν, μετ' οὐ πολὺ τὸ βίον
δοσιπῶντος, ὁ Ιουστινιανὸς τῆς αὐτοῦ ἡμέρας
τὸ βασιλεῖν εἰσαποτημῆρου, αὐτοῖ
ἐκείνοι ἐν αὐτῇ συναθεσίᾳ πάλ-
λιν δὲ τῆς οἰκουμηνικῆς ἀνωμαθῶν συνελ-
θόντες μὲν τέσσαρας ἢ πέντε χρόνοις,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
 CHRISTI
 787.

κανόνας ὁξέδωκαν ἐπὶ κατορθώσῃ τῆς
 ἐκκλησιαστικῶν παραγράφων ἕως τῆς
 δύο ἑκατὸν. ἐν οἷς κανόσι ἔπει τῆς
 εἰκόνων ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ δευτέρῳ κα-
 νόνι ὁξέθεντο οὕτως. Ἐν ποσὶ τῆς σπηλιῶν
 εἰκόνων γραφαῖς ἀμνὸς δακτύλῳ τῆς
 προδρομοῦ δεικνύμενος ἐγγραφεταί,
 ὃς εἰς τύπον παρελήφθη τῷ χελεῖ. Ὁ
 δαληθινὸν ἡμῶν διὰ νομοῦ παρῶπαφαι-
 νων ἀμνὸν χελεῖν Ὁ θεὸν ἡμῶν. τῶν
 οὐκ παλαγοῖς τύποις καὶ ταῖς σκιαῖς, ὡς
 τῆς δαληθείας σύμβολα τε ἔπει παρα-
 γραφαῖς τῆς ἐκκλησίας παραδεδωμέ-
 νοις καταπαζομένοι, πῶν χελεῖν προ-
 πμῶν ἔπει δαληθῆσαι, ὡς πλήρο-
 μα νόμου πάντῳ ἱσοδεδωμένοι. ὡς
 αὐτῶν τὸ τέλειον καὶ ταῖς χρωματουρ-
 γίαις ἐν ταῖς ἀπαντῶν ὄψεσιν ἱσογρα-
 φηται, Ὁ τῆς αἰροντος τῆς κόσμου πῶν
 ἀμνὸν ἀμνὸν χελεῖν τῆς θεοῦ ἡμῶν
 καὶ τὸ ἀνθεσπινον χερακτῆρα καὶ ἐν
 ταῖς εἰκόσιν δὸτὸ ἔπει αὐτῆς παλαγοῦ
 ἀμνὸν ἀνασηλοδοταὶ ὁξέδωκεν, δι' αὐτῶν
 τὸ τῆς ταπεινώσεως ὑψος τῆς θεοῦ λό-
 γου κατοουῶτες, ἔπει μνήμην
 τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας, τῆς τε πάθος
 αὐτῶν ἔπει σωτηρίου θανάτου χερα-
 γοῦμενοι, ἔπει ἐν πεδῆν χρομῆς τῶν
 κόσμῳ δολιχρώσεως. ὁξέδωκεν οὐκ
 πάντες ἔπει σιωδῶν, ὅπῃ ἔπει ἀ-
 γίων σιωδῶν, ἔπει μὲν ταῖς ἀγίας σιω-
 δοῖς αὐτῶν εἰκόνων δαληθῶς γραφῆσαι ἐν
 τῆς ἐκκλησίας παραδεδωμένοι ἦσαν,
 ὡσπερ καὶ ἡ τῆς δαληθείας. καὶ γὰρ διὰ
 τῆς ἀναγνώσεως ἐν ποῖς ὡσὶ δαληθῶν
 τῶν ταῖς ἀμνὸν τῶν ὡσὶ δαληθῶν
 πομῶν, καὶ ποῖς ὀμμασιν ὁξέδωκεν ταῖς εἰ-
 κονικαῖς δαληθῶς, ὡσπῶντες νοεῶς
 αὐγαροῦμεθα: καὶ διὰ δύο παραγράφων
 δαληθῶς ἐπομῶν, τῆς τε ἀναγνώσεως

nos, regulas ediderunt pro cor-
 rectione ecclesiasticorum ne-
 gotiorum usque ad duas & cen-
 tum. In quibus Canonibus et-
 iam de imaginibus in octuagesima
 secunda regula exposuerunt
 ita: In quibusdam venerabilium
 imaginum picturis agnus digito
 praecursoris exaratur ostensus,
 qui in figuram * praecessit gra-
 tia, verum nobis per legem praemonstrans
 agnum, Christum videlicet Deum nostrum.
 Veteres ergo figuras & umbras, ut
 pote veritatis indicia & praecedentes
 characteres ecclesiae traditos salutantes,
 gratiam honore praefereamus & veritatem,
 hanc ut legis plenitudinem ad-
 mittentes. Ut ergo perfectio et-
 iam per colorum operationes
 * in omnium vultibus depingatur,
 characterem agni Christi
 Dei nostri qui tollit peccatum
 mundi, secundum humanitatem,
 etiam in iconis ex hoc pro
 veteri agno definimus depingi:
 per eum videlicet celsitudinem
 humilitatis Dei Verbi conside-
 rantes, & ad memoriam con-
 versationis quam in carne ges-
 sit, passionis quoque ac saluta-
 ris mortis eius adducti, atque re-
 demptionis quae hinc est mun-
 do effecta. Videmus ergo cuncti
 & intelligimus, quod & ante
 sanctas Synodos & post sanctas
 Synodos imaginum descriptiones
 in ecclesia traditae fuerint,
 quemadmodum & euangelii.
 Etenim per lectionem auribus
 perceptam huius auditionem
 menti transmittimus, & oculis
 intuentes imaginales formas, si-
 mili modo intelligibiliter illu-
 stramur: & per duas res inui-
 cem se sequentes, lectionem aio

* Gr. assum-
 ptus est

* ante om-
 nium ocu-
 los

ANNO
CHRISTI
727.

& picturas, vnius notitiam accipimus, ad memoriam rerum veniendo gestarum. Hinc & duorum generalissimorum sensuum in canticis canticorum copulata hæc operatio potuit inueniri, cum dicitur: *Ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis, & facies tua decora.* Quibus consonantes & nos pfallendo dicimus: *Sicut audiuiimus, ita & vidimus.* His ergo ita se habentibus, opportune dicendum est ad eos qui contra sanctas imagines garriunt: *Vana locutus est vnusquisque ad proximum suum; labia dolosa in corde, & corde locuti sunt mala.* A quibus eruamur gratia Christi veri Dei saluatoris nostri.

Cant. 2.

Psal. 47.

Psal. 11.

Φημι, καὶ τῆς ἀναζωγραφήσεως, ὡς ἂν γὰρ λαμβανόμεν, τῶ εἰς μνημὴν ἔρχεται τῆς πεπερασμένων. ἐνθεν καὶ τῆς δύο ἁγιοκώπων αἰδησιῶν ἐν τοῖς ἁσμασι τῆς ἁσμάτων ὅστιν ὄρεϊν σωεζυμένω τῶ ἐνεργίαν, διὰ τὸ λέγειν δειξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούσον μοι τὴν φωνὴν σου ὅτι ἡ φωνὴ σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία. οἷς συμφώνως καὶ ἡμεῖς ψαλμικῶς λέγομεν· καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἶδομεν. τοῦτων οὕτως ἔχοντων, ὡς κείρον ὅστιν εἰπεῖν πρὸς τὸν καὶ τῆς σελῶν ἐκόνων βασιλεῦστας· μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸ πλησίον αὐτῶν· χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ, & ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά. ὡν ῥυθμίημεν τῆς σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τῆς ἀληθινοῦ Θεοῦ χεῖρι.

TOMVS SECVNDVS.

EPHANIIVS DIACONVS legit.

OBLITI non mentientis Domini repromissionis, quam de ecclesia sua spondit, quia *porte inferi non preualebunt aduersus eam*, nudo capite, reuelataque facie, habentes contrarias opiniones, impugnant illam; & furantes paternas voces, quasi suas opponunt, dicentes ita.

Math. 16.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Iterum autem huius decorem videre non ferens predictus malitie fabricator, non est fraudatus per diuersa tempora & modos maligno ingenio faciendi sibi subditum genus humanum: sed in schemate Christianismi idololatriæ.

ΤΟΜΟΣ Β.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἔκουβουκλείσιος ἀνέγνω.

ΕΠΙΛΑΘΟΜΕΝΟΙ τῆς ἀψευδοῦς & κρείου πρὸς τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς ἐπαγγελίας· πύλας ἄδου οὐ καπήροισιν αὐτῆς· γυμνῆ τῆ κεφαλῇ & ἀψευκαλύπτῳ τῶ σώματι, ἔχοντες ἐνδυνωτάτας δόξας, πολεμοῦσιν αὐτῆ. & κεκλοφότες πατριμας φωνάς, ὡς οἰκείας ἀσπένδεται, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Γάλλιν δὲ ταύτης τῶν ἐπιπέπειδον βλέπειν μὴ φέρον ὁ ἀπερλεχθεῖς τῆς κακίας δημιουργός, ἐκ ἠπόρησε κατὰ διαφοροῖς καιροῖς τε καὶ ἔθους πονηραῖς Ἰππνοίας, ὡς ἐκ τῆς χεῖρα δι' ἀπάτης ἐαυτῶ ποιῆσαι τὸ ἀθετήν. ὅλλ' ἐν περὶ ἡματι Χριστιανισμοῦ τῶν εἰδωλολατρῶν κα-